

Nr 358.

Av herr **Flyg m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 81, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 5 mars 1937 (nr 61) angående åtgärder för att förhindra frivilligas deltagande i inbördeskriget i Spanien m. m.*

Vid 1937 års riksdag beslöt en nationell samling av samtliga partier från högern till kommunisterna att antaga en lag angående åtgärder för att förhindra frivilligas deltagande i inbördeskriget i Spanien. Endast den socialistiska riksdagsgruppen motionerade om avslag på ifrågavarande lagförslag samt talade och röstade mot detsamma.

I motiveringen till vår nämnda motion (nr 425 i II kammaren) hävdades bl. a., att regeringens lagförslag var »av klart antidemokratisk karaktär». Vidare sades: »Obestriddigt är, att genom ett accepterande av regeringens förslag kränkes en elementär medborgerlig fri- och rättighet. Genom en dylik lag stämplar man såsom brottsligt och straffbart, att en svensk medborgare av övertygelse vill ge sin kraft, sin stridsduglighet — ja sitt liv — i kampen för demokratin eller socialismen.» Motionärerna påpekade hur det svenska folkflertalets sympatier obestriddligen var på de spanska regeringstruppernas sida i dessa trupperns försvarskamp mot reaktionens anfall samt yttrade: »Ett beslut av riksdagen, som betecknar den svenska medborgare såsom en lagbrytande brottsling, vilken även i handling vill bevisa denna sin sympati och solidaritet, skulle vara ett beslut mot det stora folkflertalets uppfattning.»

Vår motion underströk alltså för det första, att det föreliggande lagförslaget var ett angrepp mot rent elementära demokratiska principer — mot medborgarens obestriddliga rätt att ge sin kraft, sin duglighet i kampen för demokratin såsom idé och övertygelse. För det andra anknöt motionärerna till det aktuella fall, vilket lagförslaget gällde, samt påpekade, att lagförslaget vände sig mot en obestriddigt existerande bred och djup uppfattning hos svenska folket.

I bägge avseendena vidhåller vi vår uppfattning från föregående år. Ingen i riksdagen eller i regeringen torde f. n. vara ovetande om att socialistiska riksdagsgruppen representerade och representerar en uppfattning i den föreliggande frågan, som var och är svenska folkets flertals uppfattning — som omfattas av 90 procent av det största regeringspartiets medlemmar. En mängd bevis har i detta avseende givits under det år som gått sedan lagen antogs av högern, kommunisterna, folkpartiet, socialdemokraterna och bondeförbundet.

Man förklarade när lagen antogs, att genom en dylik lagstiftning i samtliga till noninterventionskommittén hörande stater skulle all utländsk hjälp till de i Spanien stridande parterna upphöra. Denna argumentation var icke

blott löjlig — den var även stridande mot ett bättre vetande. Nu torde dylika argument icke kunna användas av någon talesman för lagens fortsatta gällande. Nu vet alla, att de med Francosidan sympatiserande makterna icke respekterat noninterventionskommitténs projekt om frivilligförbud. Det har endast gått några månader sedan den italienska diktatorn öppet avtackade sina i Spanien kämpande trupper.

Trots denna verklighet kommer regeringen med sitt förslag om den svenska förbudslagens fortsatta giltighet. Regeringen uppträder härigenom direkt mot svenska folkets mening och vilja. Regeringen uppträder direkt mot den svenska arbetarklassens uppfattning. Regeringens förslag är av klart fientlig karaktär gentemot den författningsenliga spanska regeringens intressen. Regeringens förslag är klart antidemokratiskt.

Med hänvisning till vad ovan anförts samt under åberopande av vårt yrkande vid 1937 års riksdag, hemställer vi,

att riksdagen måtte avslå regeringens proposition nr 81.

Stockholm den 16 februari 1938.

Nils Flyg.

Viktor Herou.

Arv. Olsson.